

Nieuwsbrief september 2010

Het nieuwe seizoen beginnen we met de volgende activiteiten:

Najaarsexcursie Zaterdag 2 oktober 2010

Erfgoedmuseum Smedekinck (in Zelhem) en Doesburg

Erfgoedmuseum Smedekinck is gevestigd in de prachtig gerestaureerde en gelijknamige historische boerderij Smedekinck. De boerderij werd reeds in 1341 genoemd als leengoed van het door bisschop Liudger gestichte klooster in Werden (Duitsland).

In Smedekinck drinken we eerst koffie. De 'deale', waar we koffie drinken, biedt plaats aan ongeveer 80 personen.

Daarna krijgen we een uitgebreide rondleiding.

Er zijn doorlopend wissel- en thema-exposities. Alle tentoonstellingsruimten zijn op de begane grond en rolstoelvriendelijk.

Verder is er een erfgoedkamer: een stijlkamer met een compleet ingerichte ouderwetse boerenwoon-keuken.

De schuren, waar de werkplaatsen van oude ambachtslieden zich bevinden, zijn recentelijk gerestaureerd.

De lunch zal worden gebruikt aan de Markt te Zelhem, in restaurant De Smoks.

Na de lunch vertrekken we naar het verstilde stadje Doesburg aan de IJssel. Het stadje herbergt binnen zijn veste een uniek mosterdfabriekje. In 1974 is het oude fabriekje uitgebreid tot een 'werkend' museum. Van diverse verdwenen mosterdfabriekjes kunt u de oude molens met de bijbehorende apparatuur bedrijfsklaar bezichtigen.

Getoond zal worden, hoe heden ten dage nog de ouderwetse 'boeren' mosterd wordt gemaakt.

Na het bezoek aan de fabriek is er geruime tijd over om te passagieren in het oude Hanzestadje Doesburg. Aan de hand van een uitgedeelde plattegrond kunt u de interessantste objecten aanschouwen en/of een bezoek brengen aan het streekmuseum De Roode Toren.

Programma :

8.00 uur Vertrek per bus vanaf de Nederlands Hervormde Kerk in Lexmond...

8.15 uur Vertrek vanaf het Evenemententerrein in Vianen

Busrit via Arnhem en de Achterhoek naar Zelhem

10.00 uur Ontvangst met koffie en Zelhemse krentenwegge in het museum

10.30 uur Inleiding en bezoek aan het museum Smedekinck.

12.30 uur Lunch in Restaurant De Smoks.

13.45 uur Vertrek naar Doesburg.

14.30 uur Bezoek mosterdmolen in Doesburg.

15.15 - 16.30 uur Vrij passagieren.

16.30 uur Aanvang terugtocht..

17.45 - 18.00 uur Aankomst in Vianen - Lexmond

De kosten voor deze excursie bedragen € 35,- p.p. incl. koffie/thee met krentenwegge, de lunch, wandelingen, entrees. Deelname staat open voor leden en niet-leden. De kosten voor deze excursie kunnen in de bus worden betaald.

Aanmelden voor deelname kan tot **uiterlijk woensdag 22 september 2010** bij:

- Coby Vermeulen, Dammolen 48, Vianen, tel.: 0347 – 371591
- Janny den Besten, Kastanjelaan 27, Lexmond, tel. 0347 – 341533

Beamer-lezing: Stoombootdiensten op de grote rivieren. De opkomst van het massavervoer 1850-1950

Door Dr. Aart Bijl

Woensdag 6 oktober 2010

Grote zaal Dorpshuis Kortenhoeve

Aanvang 20.00 uur

Met de introductie van stoommachines in schepen in de eerste helft van de negentiende eeuw kreeg de traditionele zeil- en trekvaart een geduchte concurrent. De eerste stoombootondernemingen concentreerden zich op de grote rivieren en het deltagebied, maar geleidelijk verschenen ook op de kleinere rivieren stoomboten. Die eerste stoomboten waren nog van hout en met raderen uitgevoerd, later kwamen stalen schepen met raderen of schroeven in gebruik.

Na 1850 nam het aantal stoombootdiensten in Nederland snel toe en rond 1900 was er een zeer fijnmazig net van stoombootdiensten ontstaan die vrijwel alle steden en plaatsen langs rivieren en kanalen met elkaar verbond. In die tijd werden bijvoorbeeld tussen Gorinchem en Rotterdam al jaarlijks meer dan een miljoen reizigers vervoerd!

Aan de hand van een groot aantal afbeeldingen zullen diverse stoombootondernemingen in het rivierengebied aan bod komen en een beeld worden geschetst van een vrijwel vergeten vorm van vroeg massavervoer. Op deze avond zal aandacht worden besteed aan het stoombootverkeer op de Maas, de Merwede, de Linge en de Waal, met nadruk op de Lek en het Zederik- en later Merwedekanaal. Stoombootondernemingen als de Reederij op de Lek, Concordia, de Nederlandsche Stoomboot Reederij, de Gorinchemsche Schroefstoombootonderneming zullen de revue passeren.

De heer Bijl heeft in 2009 het boek *De tijd van de stoombootdiensten; de opkomst van het massavervoer 1825-1950* uitgegeven. Het belooft een interessante lezing te worden.

Programma verdere activiteiten

Half november kunt u een Nieuwsbrief verwachten met een gedetailleerde opgave van de lezing op dinsdag 23 november 2010 door de heer T. Korevaar over archeologie in de streek, waarbij ook aandacht zal worden geschonken aan Killestein. De lezing wordt gehouden in Internos te Hei- en Boeicop.

Openstelling van Het Laakhuis. Zie verderop.

De jaarmarkt

De jaarmarkt op 28 augustus begon grijs en regenachtig, maar als we het enkele kleine buitje niet meetellen, was het die verdere dag toch mooi marktweer. Dat hebben we ook aan de resultaten gemerkt, want we hebben weer de nodige boeken e.d. verkocht en we konden twee nieuwe leden inschrijven.

Op het einde van de markt waren alle loten voor de reproductie van de aquarel 'Achterzijde Dorpsstraat' verkocht en heeft de toevallig bij de stand staande heer Ties Godthelp de enveloppe van de notaris geopend, waaruit het winnende lot nr. 191 tevoorschijn kwam. De gelukkige bleek te zijn mevr. M.v.d. Graaf uit Hei- en Boeicop, onze secretaresse. We hopen dat ze veel kijkplezier aan de aquarel zal beleven.

Allen die meegewerkt hebben om de stand te bemannen, heel hartelijk dank.

Ons archief te Gorinchem

Zoals u weet hebben wij onze originele archiefstukken ondergebracht bij het Regionaal Archief Gorinchem (RAG). Ze worden daar veilig beheerd en zijn goed verzorgd opgeslagen. Het RAG heeft een inventaris gemaakt volgens de volgorde van binnenkomst of archivering van de stukken. Om gemakkelijker en vooral sneller na te kunnen gaan wat er over een bepaald onderwerp in dit archief aanwezig is, hebben wij zelf ook een inventaris gemaakt die is onderverdeeld in onderwerpen, met verwijzing naar het RAG-nummer. Deze inventaris is in Het Laakhuis raadpleegbaar. **Openstelling van Het Laakhuis**

Om onze leden en anderen beter van dienst te kunnen zijn, heeft het bestuur besloten bij wijze van proef Het Laakhuis de komende drie maanden op elke laatste zaterdag van de maand open te stellen van 10.00 tot 12.00 en 13.30 tot 16.00 uur. De eerste maal zal dat zijn op zaterdag 25 september, de tweede maal op zaterdag 30 oktober en de derde maal op zaterdag 27 november.

Misschien bent u nieuwsgierig geworden door het artikel met foto in Het Kontakt van 12 augustus j.l. en wilt u met eigen ogen eens zien hoe het interieur van het gebouwtje eruit ziet. U kunt dan meteen kennismaken van onze nog bescheiden bibliotheek, van ons krantenknipselarchief, van onze werkzaamheden op het gebied van genealogie, van een selectie van onze verzamelde scherven van het Killestein-gebied enz. U bent van harte welkom en koffie en/of thee worden u aangeboden. Het is ook een mooie gelegenheid om uw op- en aanmerkingen over onze activiteiten, over de Lek en Huibert Kroniek enz. met ons in een rustige omgeving te bespreken.

Wij hopen u op één van deze zaterdagen in Het Laakhuis te ontmoeten.

Nieuwsbrief augustus 2010

Het seizoen 2010/2011 beginnen we met onze aanwezigheid op de Lexmondse Jaarmarkt op zaterdag 28 augustus. Zoals elk jaar staan wij daar weer met een stand. Zo kunnen we onze vereniging weer onder de aandacht van de marktbezoekers brengen en hopen daar de nodige boeken en andere zaken aan de man te kunnen brengen. Uiteraard wordt er weer een reproductie van de intussen bekende en gewilde aquarel verloot van de achterzijde van de Dorpsstraat, zoals deze er vroeger uitzag. Wij hopen op goed weer en u daar te ontmoeten!

Het hooibergnummer

Deze Nieuwsbrief krijgt u tegelijk met de augustus-editie van de Lek en Huibert Kroniek. Dit nummer is uitsluitend gewijd aan hooibergen en in het bijzonder aan die van Lexmond en Hei- en Boeicop. Het is geschreven door misschien wel de meest deskundige persoon op dit gebied, mevr. S.M. Jurgens. Wij prijzen ons dan ook gelukkig dat zij bereid was dit extra dikke nummer voor ons te schrijven,

waardoor ook een stukje lokale culturele geschiedenis bewaard blijft. Het past ook mooi in de tijd, want op zaterdag 11 september is het weer Open Monumentendag en hooibergen mogen beslist wel onder deze noemer gevangen worden.

Haast u!

Het thema van de Open Monumentendag is dit jaar *De smaak van de 19e eeuw*. Hierbij wordt in de eerste plaats gedacht aan de smaak of voorkeur die de mensen uit de periode 1800-1900 voor een bepaalde kunst- of bouwstijl hadden. Het begrip smaak kan men ook opvatten als hetgeen men ervaart bij het eten of drinken van iets. De gemeente Zederik heeft deze interpretatie aangegrepen om na te gaan wat de typisch Zederikse smaak in het verleden was. De gemeente is daarom op zoek naar aloude recepten die van moeder op dochter werden doorgegeven. Misschien gebruikt u ze zelf niet meer, maar weet u nog wel hoe die oude recepten luiden.

De beste recepten komen in een Zederiks Kookboek dat de bezoekers van de Open Monumentendag, die wordt gehouden te Meerkerk, mee naar huis krijgen. Bij het recept graag een familiefoto of toelichting meezenden hoe u aan het recept bent gekomen en/of waarom het recept een familiefavoriet is.

Inzenden van de recepten kan naar het e-mailadres communicatie@zederik.nl of per post naar Gemeente Zederik, Team Communicatie, Postbus 1, 4230 BA Meerkerk. De sluitingsdatum is echter 19 augustus 2010, dus haast u!

Het Laakhuis en de werkgroepen

Onze oproep in de laatste Nieuwsbrief voor drie draaistoelen op wieljes, heeft succes opgeleverd. We hebben er twee voor een prikje kunnen kopen en de derde is ons geschonken door de fam. K. Bos. Hartelijk dank daarvoor!

De twee werkgroepen genealogie en de werkgroep krantenknipsels hebben gedurende de vakantieperiode stilgelegen., maar daarmee zullen we zeer binnenkort de draad weer oppakken.

ANBI-status

Met ingang van 1 januari 2010 is ons door de Belastingdienst de ANBI-status toegekend. ANBI betekent: Algemeen Nut Beogende Instelling, Door het verkrijgen van deze ANBI-status zijn giften aan onze vereniging voor de belasting aftrekbaar. Misschien een reden voor u om ons werk eens extra te steunen en ons blij te maken met een gift. U weet: onze activiteiten (vooral de Lek en Huibert Kroniek en Het Laakhuis) kosten geld en daarvan kunnen we best iets meer gebruiken!

Bestuur

Op donderdag 22 juli heeft onze vice-voorzitter Wim van Honk onverwacht een zware hartoperatie ondergaan. Gelukkig is deze goed verlopen en gaat het met hem weer de goede kant op. Wij wensen hem spoedige beterschap en hopen dat hij zich na verloop van tijd opnieuw zal kunnen inzetten voor onze vereniging.

Festiviteiten Schuttersgilde

Bijgaand treft u een schrijven aan over de feestelijke activiteiten van het Schuttersgilde ter gelegenheid van de viering van hun eerste lustrum. Wij wensen het Schuttersgilde nog vele voorspoedige jaren toe.

Programma komende activiteiten

In de tweede week van september kunt een Nieuwsbrief verwachten met een gedetailleerde opgave van onze activiteiten in oktober 2010, maar hier alvast de data, zodat u daar rekening mee kunt houden.

- Zaterdag 2 oktober: Excursie naar het Erfgoedmuseum Smedekinck te Zelhem en naar Doesburg,

waar de mosterdfabriek zal worden bezocht

- Woensdag 6 oktober: Lezing door dr. Aart Bijl over stoombootdiensten.in de grote zaal van het

Dorpshuis te Lexmond